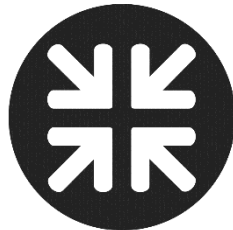

VIRSIEN VÄLISSÄ 2

Puheita seuraliikkeen käyttöön

**HERÄTTÄJÄ-
YHDISTYS**

SAATESANAT

Herättäjä-Yhdistys julkaisee nyt lajissaan toisen seurapuhevihkon: *Virsiän välissä 2*. Ensimmäinen, *Virsiän välissä 1*, julkaistiin vuonna 2015, ja sitä on käytetty seurapuheiden virikkeenä, ja siihen kirjattuja puheita on seuroissa ääneen luettu. Myös ensimmäistä vihkoa on edelleen saatavana. Molemmat vihkot puheineen ovat vapaasti käytettävissä niin yksityisessä kuin yhteisessä hartaudessa. Puheita voidaan lukea seuroissa, veisuissa ja muissa mahdollisissa tilanteissa.

Virsiän välissä 2 sisältää kymmenen seurapuhetta. Osa puheista on pidetty seuroissa viime vuosien aikana, osa taas on kirjoitettu varta vasten tätä vihkosta varten, ja Jussi Kuoppalan puhe Kouvolan herättäjäjuhlista 1963 on lyhennettynä poimittu Herättäjän vuosikirjasta *Askel kerrallaan* (1964). Jokaisen puheen kohdalla mainitaan virsiehdotus ennen puhetta veisattavaksi. Virsinumerointi uusimman laitoksen mukaan. Vihkon myyntiin tulo ajoittuu Nilsiäns herättäjäjuhlille 2017, joilla myös uudistetut Siionin virret otetaan virallisesti käyttöön. Julkaisuaikojen takia monet puheet painottuvatkin Siionin virsiin: niiden uudistumiseen, sisältöön ja ydinsanomaan.

Niin halutessaan vihkon käyttäjä voi tukea Herättäjä-Yhdistyksen sisälähetystyötä lahjoittamalla sopivaksi katsomansa summan tilille OP: FI72 5154 4420 0058 08. Viestikenttään voi laittaa viestin ”Virsiän välissä”.

Hanna Tuura

”Siellä uutta virttä veisataan”

SV 247

Oletko koskaan miettinyt mistä Siionin virsien nimi tulee? Tai oletko ihmetellyt, miksi suomalaisissa herätysliikkeissä lauletaan Siionin virsien ohella Siionin lauluja, Siionin kannelta tai Siionin matkalauluja?

Minulle tämä asia alkoi selviämään Oulun herättäjäjuhlista palatessa. Tuolloin ystävieni kanssa ajelimme pitkin Pohjanmaata tutustuen herännäisyyden ”pyhien muistojen maihin”. Saavuimme kiertoajelulla Ylistaroon ja sen ”komiaan kirkkoon”. Siionin virsien nimi avautui kun Ylistaron kirkon urkuparvella huomasimme seinämaalaukset ”Vanha virsi” ja ”Uusi virsi”.

Vanha virsi -maalauksessa joukko suruissaan olevia ihmisiä on ripustanut harppunsa ja kanteleensa rannalla kasvaviin pajuihin. Tämä viittaa Raamatun psalmiin 137: 1-4.

*1 Virtojen varsilla Babyloniassa
me istuimme ja itkimme,
kun muistimme Siionia.*

*2 Rannan pajuihin
me ripustimme lyyramme.*

*3 Ne, jotka meidät olivat sinne vieneet,
vaativat meitä laulamaan,
ne, joiden orjuudessa me vaikeroimme,
käsivät meidän iloita ja sanoivat:*

”Laulakaa meille Siionin lauluja!”

4 Kuinka voisimme laulaa Herran lauluja vieraalla maalla?”

Psalmi 137 kertoo israelilaisista jotka ovat pakkosiirtolaisuudessa kaukana kotoa. Tämän psalmin on nähty kirkon perinteessä viittaavan myös kristilliseen seurakuntaan, joka odottaa pääsyä Taivaan kotiin.

Siion on Jerusalemissa oleva kukkula, mutta sillä tarkoitetaan hengellisessä perinteessä myös matkalla olevaa Jumalan kansaa, joka Jeesuksen lunastamana ja Pyhän Hengen johtamana on kotimatalla. Kodistaan ja määränpäästään se laulaen ikävöi ja veisaten kertoo sen ihanuuksista.

Siionin virret ovat Taivaan kansalaisten ikävälauluja kaipaamastaan kodista. Vieraalla maalla muukalaisena oleminen on Herran kansalle ominaista. Tämä maailma ei ole kylliksi sille, vaan tuntuu vajavaiselta täydellisen rinnalla. Tästä ajasta kristillinen kirkko tähyilee odottaen ja ikävöiden lunastuksen päivään.

Siionin virret ovat muukalaisten lauluja. Ne ovat odottajien virsiä.

Ylistaron kirkon urkuparvella toinen maalaus on ”Uusi virsi”. Siinä riemuitseva joukko ylistää Jumalaa päästyään perille Taivaan juhlaan. Siitä kuvasta puuttuu matkalla olon ankeus, soittimet eivät enää riipu käyttämättöminä pajujen oksilla, vaan ne on otettu käyttöön ylistyksen työkaluiksi.

”Uusi virsi” tai ”uusi laulu” -termit esiintyvät Raamatussa muutamia kertoja. Esimerkiksi psalmissa 33 kirjoitetaan: ” Virittäkää hänelle uusi laulu, soittakaa kauniisti, huutakaa riemunne julki”. Raamatun lopussa, Ilmestyskirjassa uutta virttä lauletaan Jumalan ja Kristuksen valtaistuimen edessä. Taivaallisesta ilosta kerrotaan siellä näin: ” He lauloivat uuden laulun: - - - Hänen, joka istuu valtaistuimella, hänen ja Karitsan on ylistys, kunnia, kirkkaus ja mahti aina ja ikuisesti.” Ilm.5.9, 13.

Taivaallista iloa saadaan vielä odottaa. Mutta sitä kohti ollaan menossa. Nykyinenkin Herran kansa on muinaisten israelilaisten tavoin kaukana kotoa, kaipaamassa pyhille paikoille.

Kun Siionin virsien nimi on Siionin virret, se muistuttaa meitä siitä, että olemme kotimatalla olevaa kansaa. Vielä ei olla perillä, ollaan ”Vanhan virren mailla”. Mutta samalla ollaan jo kurkistelemassa kaivaten sitä päivää kohti, jolloin saadaan veisata taivaallista uutta virttä. Siionin virret saavat herättää yhä uusissa veisaajissa ”ikävää isänmaahan joka ylhäällä on”. Ikävä kuuluu matkalla oloon. Mutta kerran ikävä vaihtuu näkemiseksi, vanha virsi uudeksi, kaipaus täyttymykseksi ja vaikerrus ylistykseksi.

Juha Takala

Murehditaan

SV 14

Meille monille Siionin virret on paitsi virsi- ja rukouskirja, myös tietynlainen päiväkirja. Sen sivuja on ehkä vuosien ja vuosikymmenten mittaan käännetty koirankorville lempivirsien kohdalta. On liimattu tyhjille lehdille herättäjäjuhlatarroja ja kerätty juhlaleimoja. Seurapenkissä on saatettu kirjoittaa marginaaleihin osuvia kohtia tai ajatuksia kuulluista puheista.

Omaan Siionin virsien edelliseen laitokseeni olen kirjoittanut sitaatin vuoden 2002 Sievin herättäjäjuhlien lauantain aamuseuroista. Se kuuluu näin:

”Murehditaan, kannetaan taakkoja, mutta kannetaan niitä Herran eteen.”

Ajatus tuntuu kovin yksinkertaiselta. Sitähän uskon juuri pitäisikin olla, taakkojen kantamista Herran eteen, lujaa luottamusta siihen, ettei elämässä tarvitse pinnistellä yksin. Mikä tuossa itsestäänselvyydessä on kuulijaa niin koskettanut, että se on pitänyt oikein Siioniin kirjoittaa?

Meille on sanottu, ettei pitäisi murehtia, ainakaan tavallisia ja arkisia asioita. Usein siteerattu on Jeesuksen lause: ”Kuka teistä voi murehtimalla lisätä elämänsä pituutta kyynäränkään vertaa?” Asioiden murehtiminen nähdään monta kertaa epäuskon osoituksena, josta on kilvoiteltava pois. On oltava huoleton, koska Jumala pitää meistä huolta. Kuulija, jonka mielestä sydäntään purkava ystävä murehtii olemattomia, saattaa tokaista tälle nuhdellen: ”Pitäisi sitä nyt taivaan Isäänkin vähän luottaa.”

Tällainen murehtimattomuuden vaatimus on kuitenkin sama kuin jos moittisimme sinisilmäistä ihmistä siitä, ettei hän ole ruskeasilmäinen. Ihminen syntyy tietynlaisena, ja vaikka toki luonnettaan voi kehittää ja ominaisuuksiinsa tiettyyn pisteeseen asti vaikuttaa, ei itseään voi kokonaan toiseksi muuttaa.

Toiset meistä ovat saaneet syntymässään pyhän huolettomuuden lahjan. Harvinainen se kuitenkin taitaa varsinkin meillä suomalaisilla olla. Useammille ovat tutumpia ne hetket — monesti aamuyön tunnit — jolloin ajatukset kiertävät kehää, eikä itselle osoitettu järkipuhe auta.

Noina suden hetkinä kaikki oman elämän asiat ja tulevaisuuden mahdollisuudet esittäytyvät synkkinä ja huolestuttavina, oli siihen todellista syytä tai ei. Harva

meistä pystyy silloin ajattelemaan toiveikkaana, että ehkä kaikki käykin hyvin. Sen sijaan olemme erittäin varmoja siitä, että kaikki käy huonosti.

Tällainen asioiden vatvominen jo itsessään syö ihmistä, ja jos sen päälle joutuu vielä tuntemaan syyllisyyttä siitä, että murehtiessaan ei luota Jumalaan, että on huono kristitty, olo ei ainakaan parane.

Sen tähden aikoinaan Sievin juhlien seurapenkissä tuo yksinkertainen lause niin syvästi kosketti. Ajatus taakkojen kantamisesta Herran eteen oli sen myötä kuin ”uutta rykkiä”, uutta painosta, kuten Raamattu Paavo Ruotsalaiselle seppä Högmanin luona käynnin jälkeen.

Lause nimittäin alkaa sanoilla: ”murehditaan, kannetaan taakkoja”. Puhuja antaa luvan huolehtimiseen. Hän ei moiti meitä taakkojen kantajia, vaan suorastaan kehottaa murehtimaan. Tärkeää on kuitenkin se, että sitaatti ei lopu tähän. Se jatkuu: ”mutta kannetaan niitä Herran eteen”.

Yhdistettynä nämä kaksi asiaa ovat julistaneet armoa ja evankeliumia joka kerran Siionin virsien avautuessa.

Tietenkään Herra ei tahtoisi meidän rasittavan itseämme murehtimalla turhia. Tietenkin Herra pitää meistä huolta. Mutta toisaalta Luojamme tuntee liiankin hyvin heikkoutemme ja pelkomme. Hän suhtautuu vakavasti kaikkeen, mikä on meille vakavaa, oli se ihmisten mielestä miten ”turhaa” tahansa. Hän ottaa vastaan kaiken, mitä tahdomme Hänen eteensä tuoda ja missä asioissa Hänen puoleensa kääntyä.

Me saamme murehtia ja kantaa taakkoja, kun emme sille mitään voi. Mutta meidän ei tarvitse tehdä sitä omin voimin. Herran edessä ei ole murehtijallakaan mitään hätää, ei edes aamuyön pisimpinä tunteina.

Kaisa Viitala

Tulevaisuus ja toivo

SV 138

Väinö Malmivaara on saarnassaan Oulun ensimmäisillä herättäjäjuhlilla vuonna 1928 kertonut pienen tarinan, jonka mukaan perheen isä oli kuolinvuoteellaan. Kun hänen tyttärensä kiiruhtivat isänsä luo ja hätäillen kyselivät, miten isän nyt käy, sanoi tuo vanhus pyytävänsä Herralta lupaa saada seisautua taivaan oven pieleen katsomaan tulevatko hänen lapsensa sinne. Isällä oli huoli lapsistaan.

Uskoisin, että tänäkin päivänä monella vanhemmalla on sama huoli. Usein onkin sanottu, että on helpompaa puhua Jumalalle lapsistaan, kuin lapsilleen Jumalasta.

Profeetta Jeremia, joka eli ja toimi kansansa keskuudessa ahdinkojen aikana, lausuu omalle kansalleen ja samalla meille lapsistamme huolta kantaville: ”Sinulla on tulevaisuuden toivo, sanoo Herra.”

Profeetan, joka näki kaiken ympärillään luhistuvan raunioiksi, luulisi itsensäkin luhistuvan ja vaipuvan. Näin ei kuitenkaan käy, vaan päinvastoin hän viittaa nouseviin päiviin.

Profeetta Jeremialla oli todellinen tulevaisuuden toivo, taivaan armolahja, jota ei saada ottamalla, vaan jonka Jumala antaa. Tänä päivänä meillä on kyllä paljon intoilevaa toivoa, mutta se katoaa kuin savu pahojen päivien tullessa. Sen sijalle hiipii toivottomuus.

Jumalan antama tulevaisuuden toivo taas kestää tuskien ja kyyneltenkin keskellä, sillä se perustuu Herraan, eikä siihen miltä milloinkin näyttää ja tuntuu. Tässä lujassa toivossa Jeremia lausuu kansallensa: ”Sinulla on tulevaisuuden toivo, sanoo Herra”. Tässä toivossa hän ylistää Herran laupeutta sanoen: ”Herran armoa on, ettemme ole aivan hävinneet, sillä hänen laupeutensa ei ole loppunut”. Ja tässä toivossa hän antaa hyvän neuvon: ”Hyvä on hiljaisuudessa toivoa Herran apua”.

Me elämme kaukana entisistä ajoista ja kaukana Siionin vuoren juurelta, mutta mekin saamme sovittaa omaan kohtaamme tämän sanan: ”Sinulla on tulevaisuuden toivo”. Tulevaisuuden ja toivon lupaus voi tuntua monesta meistäkin kauniilta puheelta, jolle on vaikea löytää katetta elämän kovassa todellisuudessa. Varsinkin kansamme vanhempi sukupolvi on käynyt sellaista elämän koulua, että siinä on, tekisi mieli sanoa, liian usein jouduttu jopa veriin asti taistelemaan toivon säilymisestä.

Kaksi asiaa – ahdistus ja toivo kuuluvat tavallaan yhteen. Ne ovat tuttuja varmaankin monelle meistä. Usein ajatellaan, että toivo on kilvoittelevan kristityn tuntomerkki, mutta sen sijaan ei ymmärretä, että ahdistus, joka on epätoivon, toivon vastakohtana, läheinen sukulainen, voisi myös kuulua elämänkuvaamme.

Mestariimme on kuitenkin julistanut: ”Maailmassa teillä on ahdistus”. Apostolien teoissa todetaan, että meidän on ”monen ahdistuksen kautta meneminen sisälle Jumalan valtakuntaan”. Ja ilmestyskirjan näkijä sanoo perille päässeistä: ”Nämä ovat ne, jotka tulevat siitä suuresta ahdistuksesta.”

Apostoli Paavali sanoo Aabrahamista, että hän toivoi silloinkin, kun toivoa ei ollut. Myös meille läheinen ja rakas on Wilhelmi Malmivaaran virsi: ”Oi Herra, jos mä matkamies maan. Lopulla matkaa nähdä sun saan”. Se on ikävän ja toivon virsi. Veisaaja sanoo siinä: ”Mä toivon vaan. Vaik ei ois toivoa ollenkaan.”

Mehän tiedämme, että Malmivaara kirjoitti tämän elävän toivon virren tuskan ja ahdistuksen keskellä, silloin kun hän itse sai taistella veriin asti toivon säilymisestä. Ehkä siinä juuri sen tähden välkkyi niin kirkas toivon säde. Lopulta lieneekin niin, että elävä toivo on ahdistuksessa särkyneen sydämen ankkuri. Herra ei muserra särjettyä ruokoa eikä sammuta suitsevaa kynttilän sydäntä. Herrassamme Jeesuksessa Kristuksessa on särjetyn ruo’on ja suitsevan kynttilän sydämen toivo.

Toivon varassa elävä kristitty on kuin laiva, jonka ankkuri kestää kovimmatkin myrskyt. Tällainenkin yhteys löytyy edellisten ja nyt vietettävien juhlien väliltä. Me voimme tukeutua toivon ankkuriin.

Me voisimme kukin mielessämme sytyttää kolme kynttilää uskon, toivon ja rakkauden tunnusmerkeiksi, juhlavaloiksi ja uuden elämän merkeiksi. Niiden vaatimattomassa, mutta lämpimässä valossa kuulemme ehkä kaikki yhdessä Abraham Achreniuksen kertomien Jerusalemin vartijoiden kysyvän meiltä: ”Oletteko liittyneet keskenänne hengen yhteyteen, rakkauden, yksimielisyyden ja rauhan yhdysitein, niin, että teillä on yksi sydän ja yksi henki”.

Me voimme tänäänkin pyytää Herraltamme, että hän antaisi meille tulevaisuuden ja toivon. Toivon, joka kantaa meitä yli jokapäiväisten vaikeuksiemme ja ahdistustemme.

Sauli Typpö

Emme voi kulkea minnekään, minne Kristus ei ole jo edeltä ehtinyt

”Päivä päivältä vain petyin siihen mitä sain näissä pyörteissä maan hulluuden. Petyin vastauksiin, petyin tyhjän puhujiin, sanat onttoina vain kaikuivat”.

Kuulen tässä nykyajan äänen, kuulen tässä virressä 67 monen nykyajan ihmisen äänen.

Jos on tilastoihin uskomisen, yhä harvempi kokee saavansa vastauksensa elämän suuriin kysymyksiin kristinuskon piiristä. Ja jos Jumalaan uskotaankin, niin ei sillä tavalla ainakaan kuin kirkko opettaa. Ja mitä me, kirkon omakseen tuntevat, yritämme? Yritämme yhä kiihtyvällä tahdilla vakuutella, perustella ja todistella.

Olen itsessäni ja yleisessäkin ilmapiirissä huomannut sen, että tappiomieliala valtaa helposti alaa. Monesti seurakuntien ja kirkon asioista julkisesti puhuttaessa uutiskynnyksen ylittää vain negatiiviset uutiset. Harvemmin puhutaan tai uutisoidaan siitä, miten kirkossa edelleen käy paljon suomalaisia, seurakunnat ovat merkittäviä toimijoita yhteiskunnassa ja tarjoavat edelleen monelle hengenravintoa. Helluntain jälkeen apostolit, Jeesuksen lähettäjä, lähtivät ympäriinsä viemään evankeliumia. Heidän työnsä, Jeesuksen perintö, on jatkunut meidän päiviimme saakka. Jokainen kastettu on Jeesuksen lähettäjä, apostoli. Meidänkin, ihan tavallisten kristittyjen, tehtävä on viedä ilosanomaa eteenpäin.

On hyvä, että kirkon toimintaa muokataan aikaan sopivaksi ja monimuotoiseksi. Etsitään tapoja kohdata niitä, jotka eivät koe kirkkoa omakseen. Samalla on hyvä muistaa, että ydin on muuttumaton: Jumala on rakastanut maailmaa niin paljon, että antoi ainoan poikansa, ettei yksikään, joka häneen uskoo hukkuisi, vaan saisi iankaikkisen elämän.

Uskon, että parasta evankeliointia on meidän elämämme, kaikkine iloinemme ja suruinemme, hienouksineen ja raadollisuuksineen. Se, miten kohtaamme tutun tai tuntemattoman läheisemme, miten toteutamme lähimmäisenrakkautta. Edelleen Jumalan sanaa saarnataan ja ehtoollista jaetaan. Mutta se, miten kukakin kokee kristinuskon sanoman ja ottaa vastaan evankeliumin, on Jumalan käsissä. Vaikka yrittäisimme kuinka emme voi, emmekä saa pakottaa ketään uskomaan. Jumala ei pakota ketään, emmekä mekään voi tehdä sitä.

Ensimmäisenä helluntaina Jumala lähetti maailmaan Pyhän Hengen, jonka kautta hän on koko ajan läsnä tässä meidän elämässämme. Henki synnyttää uskoa, toivoa ja rakkautta. Mutta Henki toimii siellä missä tahtoo ja siten miten tahtoo. On hyvä ymmärtää jättää tilaa Jumalan työlle ja ihmeille. Kun uskomme hänen tekoihinsa täällä meidän maailmassamme, niin emme voi olla loputtoman huolissamme. Emme voi kirkkona tai yksilöinä kulkea minnekään, minne Kristus ei ole jo edeltä ehtinyt.

Sillä vaikka vuoret järkkäisivät ja kukkulat horjuisivat, vaikka maailmassa ei olisi enää yhtään kirkkoa pystyssä, eikä yhtään seurakuntalaista, minun rakkauteni sinuun ei järky, eikä minun rauhanliittoni horju, sanoo Herra meidän Jumalamme!

Meille on lähetetty Vahvistaja ja Puolustaja, me kuulumme Jumalan kansaan ja voimme rohkein ja iloisin mielin kulkea kohti tulevaa. Ja iloita siitä, että tänäänkin olemme saaneet kokoontua yhteen ja sellaisina kuin olemme.

Raisa Jarkkola

Katu

Istuin pellolla teltan ovella auringonpaisteessa. Nenään tuntui heinänsängön tuoksu. Heinät oli niitetty ja korjattu pois. Pelto oli täynnä värikkäitä telttoja. Lähellä olevalta herättäjäjuhlakentältä kantautui veisuu. Hyppysissäni oli ohut kirjanen, Siionin virret. Ne virret oli uudistettu kielellisesti ja muutenkin muutama vuosi aikaisemmin.

Seurasin juhlakentältä kuuluvan veisuun sanoja kirjastani. Veisailin vähän mukanaikin, äänettömästi tai arasti murrosikäisen ääntä arkaillen.

”Olen kahleiden kantaja, hoipertelen, tosi onnelta sieluni suljen, kun aarteita maan pyrin kuormaksi matkalla kartuttamaan.”

Virren sanat olivat läheisiä. Onnea ja onnistumisia minäkin toivoin elämääni. Virren jatkokin oli tuttua, mutta selitystä vailla olemaa kokemusta.

*Hyvin tunnen jo turhiksi antimet maan – jopa parhaatkin, arvottomiksi!
Ja kun turhia etsin, niin tuskia saan. – Nekö kelpaavat lohduttajiksi?*

*Miten syntiä suosiva, vilpillinen, perin uskonon matkassa pysyn?
Olen kristitty joukossa kristittyjen – yhä maailman kiitosta kysyn.*

Virren sanat peilaavat minun kahteen suuntaan vetävää elämääni. Taivaan tietä ja maallista. Haavetta parannuksesta, paremmasta ja toistuvaa epäonnistumisen, pettymyksen kokemusta. Vapaata iloa ja pahan mielen sekä häpeän tunnetta. Aavistusta pyhän läheisyydestä ja synnin todellisuutta.

Virren edetessä tulee eteen yllättäen, kuin vanhaan virteen sopimaton, mutta tosi hyvin soveltuva, urbaani sana!

*”Yhä Herrani synneistä synteihin vie, **katu** tuttu, kun käyn sitä pitkin.”*

”Katu” on ainoa nuoruudessani 1970-luvun alussa uudistetuista Siionin virsistä löytämäni urbaani sana. Se katu oli jo silloin hyvin tuttu minulle.

”...katu tuttu, kun käyn sitä pitkin. Se on uusien, raskaiden askelten tie, vaikka juuri sen itkuja itkin.”

Tuo virsi on tullut minulle yhdeksi läheiseksi virreksi. Osaksi siihen vaikuttaa sana ”katu”. Mutta siihen vaikuttaa myös haparoiva elämäni. Erityisesti virren läheisyyteen vaikuttaa sen loppupuolen ajatukset armahtavasta Kristuksesta.

*”Tykö armosi istuimen ääneti käyn... Näet laupias Herrani entisen näyn;
polo ihminen särkevin vammoin, nyt luoksesi jään, sydän itkien tuskaani
nyyhkyttämään. ...sinä kurjalle anteeksi annat... sinä armahdat,
kuormani kannat...”*

Vuosien aikana olen miettinyt elämääni. Koen myös aiheetonta syyllisyyttä. Surumielisyyys, apeus ja häpeä eivät läheskään aina johdu synnistä tai vääristä valinnoista. Elämä vain on epävarmaa. Kuljen katuani arkaillen.

Uskon, että Kristus on mukana tuolla elämäni kadulla toikkaroidessani. Raamatussa ei ole sanaa ”katu”. Sieltä löytyy ”tie”. Laupias Kristus sanoo itse olevansa se tie.

Nuoruudessani uudistettujen Siionin virsien virttä ”Olen vankina täällä” ei ole juurikaan muuteltu 2017 uudistuksessa. Se on Siionin virsi 61.

Mauno Nivala

Veljenkäsi

SV 202

Meillä jokaisella lienee mieleisimmät nimemme, kun tarkoitamme Häntä.

Vapahtaja. Jeesus. Kristus. Hyvä paimen. Herra. Jumalan poika. Ihmisen poika. Nämä kutsumanimet voivat vaihdella elämämme eri aikoina. Se varmaankin sopii Hänelle, jota kutsumme ja puhuttelemmme. Hän kyllä tunnistaa kaikki nimensä.

Itselleni erityisen merkityksellistä on ollut puhe Hänestä Veljenä.

Minulla on kolme isoveljeä. Jo pikkutyttönä tulin vakuuttuneeksi, että he olivat maailman kaikkein vahvimmat, taitavimmat ja nohevimmat pojat. He osasivat ja jaksoivat mitä vain ja selvittivät ylivertaisesti monet pulmatilanteet. Vaikka nousi myrskytuuli, heidän veneensä pohjalla makasin täysin turvassa.

Sitten yksi isoveljistä pelasti henkeni. Tapahtumaa en muista, sillä raju autokolari aiheutti aivotärähdyksen, joka pyyhki muiston myös sen aamun edeltävistä tapahtumista. Olin kolarin uhri, tajuton ja rajun sisäisen verenvuodon vallassa. Olin maannut kolariautossa kovana pakkasaamuna. Veljenkädet olivat kantaneet minut

pois hangesta ja peltiromusta. En vieläkään ymmärrä, miten - en ollut ihan kevyt 13-vuotias. Yritäpä kantaa käsivarsillasi veltoa 50-kiloista säkkiä.

Ketään muita auttamistaitoisia ei ollut paikalla kuin tuo veli. Hän opiskeli ensimmäistä vuottaan lääketieteellisessä. Hänen oli pitänyt ottaa tilanteessa kriisinjohto haltuunsa ja tehdä nopea päätös. Minut piti irrottaa peltiromusta, vaikka halvaantumisriski oli iso. Oli kova pakkanen, ja varsin pian olisin voinut menehtyä.

Veljellä oli niin kiire auttamaan, että hän ei ehtinyt pukea kunnolla päälleen. Hän pelasti henkeni kovassa pakkasessa avokäsin. Pelastustyössään hän ei ollut huomannut jäätäviä olosuhteita. Vasta kannettuaan minut sisälle paikalle sattuneiden auttajien kanssa oli paleltuviin sormiin iskenyt lämmön aiheuttama kipu.

”Anna veljenkätesi Aina olla korjaamassa.” Siitä tuli minun erityinen virteni. Veljenkäsi korjasi ja pelasti kuoleman kidasta. Veljenkäsi antoi elämän paitsi minulle, myös tuleville lapsilleni.

Tapahtumasta tuli minulle kuva siitä, millainen Kristus on. Hän kantaa pois kuoleman keskeltä. Hän tekee kaikkensa, jotta voisi auttaa ja pelastaa. Hän auttaa käsiensä haavoittumiseen asti. Kaiken Hän tekee siksi, että Hän rakastaa.

No, kyllähän minua jännitti, miten se värssy menee uudistetuissa Siioneissa. Ihan hyvin se menee. Olen onnellinen, että veljenkäsi säilyi.

Minna Kettunen

Ruskea väriliitu

SV 112

Minkähän ikäinen mahdoin tuolloin olla? Istuimme kotonani, tuvan pöydän ääressä. Piirtelimme vahaliiduilla. Vieressä oli ystävä, en enää muista kuka, ehkä pari vuotta vanhempi naapurin tyttö. Hän kysyi minulta mikä on lempivärini. Katselin erivärisiä liituja, mietin hetken ja sanoin: ruskea. Muistan, kuinka ajatus lempiväristä oli minulle vähän outo. Ei tuntunut luontevalta nimetä yhtä muita paremmaksi. Eikö kaikilla väreillä ole oma paikkansa ja tehtävänsä? Valitsin ruskean koska arvelin että sitä ei moni sano lempiväriksi. Ruskea väriliitu olikin oikeastaan aika surkean näköinen. Se oli katkennut ja kolhuinen, sen suojarahaperi oli repeillyt. Taisin siis valita lempivärini säälistä.

Sama vaikeus minulla on ollut vastata, jos minulta on kysytty lempivirttä. En osaa nostaa mitään yksittäistä virttä niin paljon merkittävämmäksi kuin muut. Moni virsi puhuttelee voimakkaasti, moni virsi on lohdullinen. Usein joku vähemmälle huomiolle jäänyt virsi avautuu uudella tavalla, kun oma elämäkokemus karttuu – tai kun tuntuu että viisaus ei kartu, vaikka kokemusta pitäisi jo olla. Ei ole kuitenkaan tullut mieleen nimetä lempivirttä säälistä!

Ruskea ei ehkä ole monen lempiväri, mutta silti ruskealla värilläkin on tärkeä paikkansa. Ajattele vaikka mäntymetsää johon illan vaakasuora valo osuu – mikä muu väri sopisi männyn runkoon kuin ruskea? Ja onhan toki ruskea iho ihmisellä kaunis! Mikään väri ei yksinään ole niin kaunis, että se sopisi joka paikkaan. Värien kirjo, moninaisuus, on rikkautta.

Jumalanpalveluksessa, yhteistä synnintunnustusta lausuesssa olo on usein kuin olisi kolhuinen, murtunut ruskea väriliitu. Jos Jumala voisi edes sääliä vähän? Saisinko armon säälistä?

”Jumala on rakastanut maailmaa niin paljon, että antoi ainoan Poikansa...”. (Joh. 3:16) Jumala ei armahda meitä säälistä, vaan rakkaudesta. Hän näkee puuttemme, mutta hän näkee myös sen, mitä rakastettavaa meissä on. Silloinkin kun kukaan muu ei näe. Silloinkin kun emme sitä itsekään näe. Saamme luottaa siihen, että Jumala näkee kokonaisuuden luomastaan maailmasta aivan eri tavalla kuin me. Siksi hän voi myös osoittaa rakkauttaan myös sellaiselle ihmiselle, jossa kukaan muu ei enää osaisi nähdä mitään rakastettavaa.

”Sillä vuoret väistyvät ja kukkulat horjukoot, mutta minun armoni ei sinusta väisty, eikä minun rauhanliittoni horju, sanoo Herra, sinun armahtajasi.” (Jesaja 54:10)

Osmo Kangas

Vaiheessa

SV 220

Suunnitelmissani on osallistua ensimmäistä kertaa kirkon viestintäpäiville. Näitä vuosittain järjestettäviä koulutuspäiviä on kovasti kiitelty ja kehuu. Kirkon viestintäpäivät järjestetään syyskuun alkupuolella Espoossa, Tapiolassa. Päivien nimi tai otsikko on ”Vaiheessa”. Tuo nimi on mielestäni aika osuva. Niin moni asia ja tekeminen kun on nimenomaan ”vaiheessa” – jossakin siinä alkuinnostuksen ja viimeisen pisteen välissä.

Ja hyvä niin, ajattelen. Onhan se toki mainiota ja palkitsevaa, jos aloittamansa työnsä saa päätökseen, kun saa niin sanotusti sulkea kirjan takakannen. Hyvältä tuntuu sekin, kun saa saatella tiettyyn aiheeseen liittyvät materiaalit arkistoon odottamaan kenties sitä hetkeä, kun syystä tai toisesta joku tulevaisuudessa tarvitsee asiasta jotain tietoa. Mukavalta tuntuu myös se, kun pikkupuukasan saa siirrettyä nätiksi pinoksi liiterin suojaan, tai kun kesätuulella kuivuneet lakanat saa asettaa mankelin läpi omalle paikalleen kaappiinsa – ja niin edelleen.

Mutta vaiheessa olemista – sitähan tämä ihmisen elämä kuitenkin on. On aina ollut, on nyt, tulee aina olemaan. Mieleeni nousee sana Raamatusta, missä ihmisen elämää kuvaillaan näin:

*Me katoamme kuin uni aamun tullen,
kuin ruoho, joka hetken kukoistaa,
joka vielä aamulla viheriöi
mutta illaksi kuivuu ja kuihtuu pois.
Opeta meille, miten lyhyt on aikamme,
että saisimme viisaan sydämen.*

Tämä teksti on Vanhan testamentin Psalmien kirjasta, katkelma psalmista 90. Psalmin lopussa oleva rukous on tätä ”vaiheessa” elävän ihmisen rukousta. *Opeta meille, miten lyhyt on aikamme, että saisimme viisaan sydämen.* Jos elämämme elämäämme pelkäämme ”sitten kun” – aikaan kiirehtien ja kaivaten, jos katse on koko ajan kiinnitettynä johonkin muuhun, kuin siihen, missä juuri nyt ollaan, onkin vaara, että koko elämä luisuu ohi.

Mutta miten oikein hyväksyä se, että ”vaiheessa” tässä ollaan, oikeastaan koko

elämän matka? Maailma ei taida minun aikanani tulla ihan valmiiksi.

Auttaisiko se, että katse olisikin kiinnitettynä Häneen, joka on sama – sama eilen, sama nyt, sama iankaikkisesti? Jos näin teemme, on turva suurimmissa asioissa kuin niissä, jotka tämän elämän aikana aloitetaan ja lopetetaan – suuremmissa asioissa kuin niissä, jotka tänäänkin jäävät enemmän tai vähemmän kesken ja vaiheeseen.

Sanna Jukkola

Yksin ja yhdessä

SV 152

Tunnettu on V. A. Koskenniemen Elegia yksinäisyydelle: ”Yksin oot sä ihminen, kaiken keskellä yksin.” Sanoissa on kuva syvästä yksinäisyyden tunteesta.

Kokemuksessa on jokaiselle tuttua. Yksinäisyyden tunne saa erilaisia muotoja. En ole tarpeeksi hyvä. Kukaan ei huomaa, välitä. En voi jakaa ajatuksiani enkä tuntemuksiani kenellekään. Pahimmillaan tunne on murskaava. Psalminlaulaja valittaa: ”Minä valvon yöni, olen yksin kuin katolla kyyhöttävä lintu.”

Toisaalta jokaisella on myös tarve saada olla yksin, vaikka mielellään onkin toisten seurassa. On hyvä saada vetäytyä sivuun, olla hetki rauhassa omine ajatuksineen, yksin Jumalansa kanssa. Tällainen yksinolo on eri asia kuin yksinäisyys.

Tärkeätä on kuulua yhteisöön, saada käyttää kykyjään ja taitojaan yhteiseksi hyväksi. Jo luodessaan Jumala sanoi: ”Ei ole hyvä ihmisen olla yksinään. Minä teen hänelle kumppanin, joka sopii hänen avukseen.” Afrikkalainen ilmaisu sanoo ”ubuntu” – minä olen, koska sinä olet. Ihminen on sosiaalinen yksilö. Verkko ympärillä, vuorovaikutus toisten kanssa tuo perusturvaa. Kun tohtii vähän avata sisintään, saa itselleen voimaa ja virtaa.

Uskontunnustuksessa puhutaan pyhien yhteydestä, jossa Pyhä Henki hoitaa ja varjelee meitä Jeesuksen Kristuksen yhteydessä. Nämä pyhät ovat syntisiä, mutta alati parannusta tekeviä. Pyhyys on kätkeytynyt heikkouteen. Pyhät ovat tavallisia arkipäivän ihmisiä. Heitä ei palvota, vaan palvellaan. ”Pyhiä ovat nälkäiset, janoiset, alastomat ja köyhät, ihmiset, joilla on vaimo ja lapsi, ja jotka kärsivät häpeää. Käännä sinne apusi, toimi siellä, käytä siellä kieltäsi suojellaksesi heitä, viitallasi peitä

heitä ja auta heitä kunniaan.” Näin Luther toi pyhät taivaasta maan päälle, sinne missä kaiken keskellä yksin oleva ihminen kaipaa yhteyttä.

Seuroissa olemme sekä yksin että yhdessä. Keskinäinen jakaminen, ”kamarikeskustelut”, lähimmäisen kohtaaminen eivät saa unohtua. Virttä veisaava kansa kertoo kuulumisesta yhteisöön, suurempaan joukkoon, Jumalan perheväkeen. Yhdessäolo, yhteinen virsi ja sana, kirkon varsinainen aarre – evankeliumi – luovat yhteyttä. Yhteys syntyy siitä, että yksin ja yhdessä on jouduttu ja joudutaan kokemaan elämän olevan yksin armon varassa.

Siionin virressä 152 veisataan: ”Hän armossaan meidän myös suo taas saapua toistemme luo.” On suurta Jumalan lahjaa, kun saamme tulla yhteen. Käännymme toistemme puoleen muistaen virren lupauksen: ”Jos väsyn ja näännyn, luo ystävän käännyn, hän hoitaa, kun jaksaa en voi.”

Tärkeintä on, että niin yksin kuin yhdessä muistamme psalminlaulajan kokemuksen ja rohkaisun: ”Jumalan edessä mieleni hiljenee, hän antaa minulle avun. Jumalassa on pelastukseni ja kunniani. Luottakaa aina Jumalaan, tuokaa hänen eteensä kaikki, mikä sydäntänne painaa!” (Ps 62)

Reijo Mattila

Paranna minut, Herra

SV 159

Meille monille on tuttu vanhan, yksinäiseksi jääneen heränneen miehen keskustelu sananpalvelijansa kanssa. Kun he ensi kerran tapasivat toisensa, pappi kysyi:

- Miten se parannukseteko noin vanhalla mieheltä onnistuu?
- Huonostihan se onnistuu, vastasi vanhus ja jatkoi: - Olipa hyvä, että kysyitte. Ei sitä kukaan ole pitkään aikaan täällä edes kysynytäkään.

Erään herännäisyydenkin kauneimmista luvuista muodostavat ihmiset, jotka ovat hiljaisuudessa kyselleet toisiltaan parannuksenteon onnistumista. Huomaamatta näissä keskusteluissa päivä vaihtui monesti yöksi ja yö uuden päivän sarastukseksi. Vieläkö näitä kyselijöitä on?

Nykyaikana puhutaan parannuksesta usein. Siinä puheessa on paljon sellaista, mikä pelottaa. Olimme muutama päivä sitten jumalanpalveluksessa pääkaupungin kirkossa. Nuorten joukko konfirmoitiin ja kävi ehtoollisella. Päivän teksti kertoi siitä, kuinka Hyvä Paimen jättää 99 ja juoksee yhden erämaahan eksyneen perään, ja kuinka kadonneena olleen rahan löytyminen aiheuttaa niin suuren ilon, että sitä jakamaan pitää kutsua ystävät ja naapurit. Näihin kuviin liittyi sana taivaan ja enkelien ilosta, kun yksi syntinen tekee parannuksen. Siinä ehti jo iloita tällaisesta evankeliumin avaamasta näköalasta ja toivottaa itselleen ja kirkolleen tätä enkelien kärsivällisyyttä ja vähästä iloitsemista.

Jo kirkon portailla kirkkoväki temmattiin toisenlaisiin tunnelmiin. Portaitten editse kulki nainen kantaen suurin kirjaimin tekstattua julistetta, jossa vaadittiin tekemään parannus tiettyä kastetapaa noudattamalla, ja samaan aikaan toinen nainen julisti kaiutinta käyttäen kirkon aidan sisäpuolella: ”Tehkää totinen parannus! Älkää kulkeko piispojen ja pappien talutusnuorassa!” Kysyin kovapuhujaa käyttävältä naiselta: ”Kenen luvalla te tulette tänne kirkkopihan?” Hän vastasi vihaa puhuen: ”Jeesuksen luvalla.” Ja toinen osoitti sormellaan kirkkorakennusta: ”Neljäntoista vuotta olen ollut tuon kirkon eksytysten vallassa.” Jeesuksen lupaan vedoten hylättiin hienotunteisuus. Jeesuksen luvalla häijyiltiin. Hänen nimeensä vedoten teetettiin vihan hengessä toisilla parannusta. Siinä oli jotain säikähdyttävää. Kun Jeesus itse puhui Juudaksen kanssa tämän elämän hätäännyttävästä vammasta, se tapahtui niin hienotunteisesti, etteivät edes samassa pöydässä mukana olleet toiset opetuslapset sitä tienneet. Hän ei häviänyt edes kavaltajaansa.

On havaittavissa tiettyjä merkkejä siitä, että kuvatonlainen kova henki on saamassa sijaa kansankirkkommekin piirissä. Tehdään rohkeasti ja kovaäänisesti piispojen ja pappien parannusta, kirkon ja sen herätysliikkeiden parannusta, häijyillään

hurskauden nimissä ilman, että edes rivien välissä kuuluisi profeetan hätähuuto: "Voi minua! Minä hukun, sillä minulla on saastaiset huulet, ja minä asun kansan keskellä, jolla on saastaiset huulet."

Profeettakin kohdisti voi-huutonsa moneen suuntaan, mutta myös omaan itseensä, kun enkelien läsnäolo täytti Herran huoneen. Emme tarvitse vain enkelien kärsivällisyyttä vaan myös heidän läsnäoloansa, jotta välttyisimme kovalta hengeltä. Seuratuvan seinien sisällä on sanottu, että niin kauan kuin yhteinen hätä ja yhteinen avun toivo ei yhdistä meitä huonoihin parannuksen tekijöihin, me emme parhaalla tahdollakaan voi muuta kuin nähdä heidän vikansa ja käydä heidän kimppuunsa. Mutta jos sydäimestä nousee hätähuuto oman tilan tähden, syntiselle on jo laupeus tapahtunut, hänen syntinsä on jo annettu anteeksi, niin kuin naiselle Simonin huoneessa.

Kaksi nimekästä herännäismaallikkoa, Arvi Logren ja Taneli Rauhala, kulkivat aikoinaan läpi maakuntien ja kyselivät toisiltaan ja ystäviltään, kuinka parannusenteko sujuu. Kun Rauhala tapasi jonkun, joka julisti kiroustuomiota väärintekijöille, hän sanoi: "Ei pitäisi kenenkään Jumalan nimessä toista tuomita, jos syytäkin olisi." Kun Vilhelmi Malmivaara kuvaa tätä miestä, hän tähdentää sitä, ettei hän koskaan unohda sitä kaunista näkyä, mikä hänen silmiinsä avautui Lapinsalon kylän Jokelan kamarissa. Rauhala istui pöydän päässä. Hänen ympärillään oli neljä vastaherännyttä tyttöä, jotka valittelivat hänelle parannuksensa kehnoutta.

- Minkälaista tämä meidän parannusentekomme lienee, kun emme voita itseämme senkään vertaa, ettei enää tekisi mieleemme maailmaan takaisin?
- Mikäs kumma se on, että teidän, hempeimmässä iässä olevien, sinne mieli tekee, mutta kun minunkin, vanhan kalson, kehtaa toinen silmä vielä sinnepäin katsoa, valitti ukko.
- Jos me olisimme todellisia Kristuksen seuraajia, eikös maailma meidät silloin hylkäisi, mutta nyt me tuntuisimme hyvästi maailmalle kelpaavan.
- Kyllähän vihollinen antaisi vielä minunkin pienet pahat tekoni anteeksi ja ottaisi aivan täydestä, jos vain taipuisin.

Tähän tapaan kävi keskustelu. Tyttöjen asiat olivat huonosti, Tanelin vielä huonommin. Tässä yhtymisessä huonojen parannusentekijöiden hätään herännäisyydellä on Jumalalta saatu armolahja, joka olisi erityisesti tänä aikana viritettävä palavaksi.

Meidän vaaramme on se, että huonoudentunteesta ja hienotunteisuudesta tulee hiiskumattomuutta. Kukaan ei enää kysy toiselta, kuinka parannukset onnistuu. Ja jos parannuksesta puhutaankin, sitä ei todellisuudessa ole tai se ei kohdistu mihinkään konkreettisiin asioihin. Väinö Malmivaara kuvasi kerran tällaista huoletonta parannusta. Se on vaivatonta. Sen ei koskaan tarvitse joutua ahtaalle. Sitten hän kysyi terävästi, kuka tällaista parannusta tekee ja vastasi: On paikallaan kääntää sormi kohti omaa rintaa ja sanoa: ”Täällä on sen tekijä. Jospa ahdistuisimme nyt kaikki puhumaan Ristiinnaulitulle omista synneistämme. Me häpeisimme silloin omaa parannuksetkoamme ja Jeesus Kristus saisi ryhtyä meitä parantamaan.”

Kutsu parannukseen voi kulkea vain käsikädessä sen ilosanoman kanssa, että taivasten valtakunta on tullut lähelle. Muuten sen tekeminen on mahdotonta. Niin oli Jeesuksen toiminnan alkaessa, niin oli ylösnousemuksensa jälkeen ja niin oli helluntaina. Vain silloin on parannuksenteolla Herran kasvoilta koittavien virvoituksen aikojen lupaus.

Me voimme kysellä, onko tämä valtakunta tullut meitä lähelle. Me tutkimme syystä tekojamme ja tekemättä jättämisiämme, sydämemme turmelusta ja kotiemme elämää ja päättelemme: Jumalan valtakunta ei voi olla lähellä tällaista vaeltajaa. Entäpä jos se onkin vastaus toiseen kysymykseen: kuinka me omista mahdollisuuksistamme pääsemme Jumalaa lähelle. Siihen se vastaa oikein. Kuinka vajonnut Pietari omin voimin nousisi? Kuinka syntiin sortuneet ja maailmaan vajonneet itse korjaisivat elämänsä vammat? On kuitenkin toinenkin mahdollisuus, se, että Herra kulkee tämän tien, että Jumalan valtakunta lähestyy meitä, ja saamme katsella toisiamme samoin silmin kuin Paavali efesolaisia: ”Nyt, kun olette Kristuksessa Jeesuksessa, olette te, jotka ennen olitte kaukana, päässeet lähelle Kristuksen veressä.”

Tällaisin silmin Matti Pesonen katseli kerran herännyttä kansaa puhuessaan herättäjäjuhilla. Todettuaan, että Keski-Pohjanmaalla oli kaikunut väkevä julistus: ”Tehkää parannus, sillä taivasten valtakunta on tullut lähelle” hän jatkoi: ”Taivasten valtakunta oli lähestynyt Kalajokivartta. Sen elämä täytti sydämet. Se näkyi uloskin päin, näkyi tuvissa ja keittiöissä, kun niissä valmistuttiin ystäviä palvelemaan, näkyi jopa talleissakin, joissa hevoset valmistautuivat kaukovieraita kyyditsemään, näkyi saunojen savuista, kun ne tuprusivat Savon ystäville. Seurattiin Herraa, ja sen tähden oli nuoruudenarmautta, morsiusajan rakkautta.” Tämän tarkkaajan silmä näki parannuksen merkit aivan arkisissa asioissa. Ensin Jumalan valtakunta lähestyi, tuli itsestään niin kuin se tulee ilman meidän rukoustammekin, vaikka meidän on alati rukoiltava, että se tulisi meidän tykömme, ei kulkisi minunkaan kotini eikä perheeni

ohi. Sen armo ja elämä kosketti ihmisten sydämiä, itketti ja ilahdutti yhtä aikaa ja sitten kirjoitettiin elämän, sen arkisimpienkin asioiden ylle uusi otsakirjoitus: niin kuin Herralle eikä niin kuin ihmisille. Parannusta tehtiin arjen käsin kosketeltavissa asioissa. Tavallinen kutsumustyö, heikoimpien lähimmäisten palveleminen muodostui Herran palvelemiseksi. Jos ajattelee niitä neuvoja, joita Johannes Kastaja antoi Jumalan Hengen eläväksi tekemän parannussaarnan koskettamille ihmisille, ne voitaisiin kaikki sisällyttää yhteen sanaan: Rakastakaa! Älkää antako vanhan ihmisen temmeltää vapaasti! Palvelkaa toisianne!

Jumalan sanassa kysytään sitäkin, mitä sitten tapahtuu, jos parannusta ei tehdä, jos siitä huolimatta, että Jumalan valtakunta tulee ja sen elämä koskettaa meitä, kaikki jää ennalleen, mitään ei tapahdu.

Efeso oli kerran kristillisen elämän kukoistava keskus. Sana oli voimallinen. Se kasvoi ja vahvistui. Siellä syntyi ihastuttava joukkoliike. Ihmiset menivät toistensa luo ja tunnustivat pahat tekonsa. He kyselivät oman aikansa tavalla toiseltaan, kuinka parannuksenteko sujuu. Efesossa oli liikkeellä väkeviä Jumalan voimia. Jumala siunasi ihmisiä taivaallisissa kaikella hengellisellä siunauksella Kristuksessa. Mutta seurakuntaan pesiytyi eräänlainen itsestäänselvyyden henki: ”Meillä on kaikki hyvin. Meillä ei ole parannuksenteon tarvetta.” Itsestäänselvyyden henki karkotti Kristuksen ja rakkauden. Oli tehtävä parannus. Kun sitä ei tehty, lampunjalka siirrettiin pois paikaltaan. Nyt kaivetaan Efeson raunioita seitsemän metrin syvyisen sorakerroksen alta.

Nyt on armonaika ja autuuden päivä! Kysykäämme nöyrästi toisiltamme: ”Kuinka parannuksenteko onnistuu.” Herra kuuntelee meitä kaikkia.

Jussi Kuoppala

Sisällys

Juha Takala	3
Kaisa Viitala	5
Sauli Typpö	7
Raisa Jarkkola	9
Mauno Nivala	11
Minna Kettunen	12
Osmo Kangas	14
Sanna Jukkola	15
Reijo Mattila	16
Jussi Kuoppala 1963	18

Hinta: 5 euroa